

Mindenkinek megvan a maga baja, az újságíróknak pedig az a dolga, hogy a mindenki bajával foglalkozzék, ne a sajátjával. Most mégis kénytelen vagyok a magaméval előhozakodni, mert a baj egyre kevésbé sajátos. Közös bajban vagyunk — közszereplők, újságírók és újságolvasók.

Az, hogy Antall József halálának estéjén egy belga lapnak nyilatkoztam, az én bajom. Az, hogy a belga újságnak dolgozó francia tudósító két héttel később olyasmit adott a számba, amit nem is mondhattam, szintén az enyém. Innentől kezdve az összes többi viszont a mi bajunk. Nekem csak kellemetlen.

Ahhoz, hogy kiderüljön, miért, ide kell másolnom a La Libre Belgique-ben megjelent cikk elejét. „Ísmét a válság kellős közepében vagyunk. Boross-sal Magyarország hat hónap alatt megbukhat — így Bolgár György, a Magyar Rádió egyik főszerkesztője, aki sokat bolyongott az örökkévaló színe előtt, és aki már látott egyet s mást. De neki, akárcsak kollégái nagy részének, nyugtalanító a konszenzusos Antall József (minden viszonylagos) halála és felváltása a héja Boross Péter volt belügyminiszterrel a miniszterelnöki poszton.”

A cikkről (és arról, hogy főszerkesztő vagyok) nem is tudtam — és a magyar közönség sem tudott róla) —, míg meg nem jelent a Pesti Hírlapban. Ami önmagában még nem lett volna

nagy baj, már csak azért sem, mert a magyar közönség — tízezer embert kivéve — továbbra sem tudott volna róla. Annak ellenére hogy az ominózus lapszámban kétszer is leközölték, kétszer is leközölték, hátha valaki nem vette észre, hátha valaki nem vette észre. Az viszont már egy kicsit zavart, hogy 1: a nekem tulajdonított idézet nem igaz és 2: a Pesti Hírlap azzal a (szerkesztők által kommentár nélkülinek minősített) kommentárral közölte a cikket, hogy **Eörsi István** ZDF-nek adott nyilatkozata után „itt az ideje, hogy rendszeresen értesülhessen arról a hazai közvélemény, mit terjesztenek rólunk”. Ezt nem szerettem. Ezt a terjesztést vagy mit. Olyan stichje volt neki, hogy bűnös rémhírterjesztőnek éreztem magam, akinek, ugye, a magyar hagyományokban reszkess a neve.

Reszketésemben írtam néhány sort a Pesti Hírlap főszerkesztőjének, és tudattam vele, hogy nem mondtam a tőlem idézett két mondatot a francia újságíróknak, mert egyrészt Antall halálakor még nem is tudhattam, hogy Boross lesz az utódja, másrészt mert a nyilatkozat úgy, ahogy van, hülyeség, hiszen Magyarország nem bukik meg, legföljebb a kormány, harmadrészt pedig, mert nem is ez a véleményem. Egyébként ha ne-

Elég

tán ez volna, nyugodtan megírnám, nem kellene a belga sajtó közvetítésével a Pesti Hírlapot felhasználnom szamizdatnak. Ott még nem tartunk.

A főszerkesztő három nappal később szívélyesen visszafaxolt, hogy menjek a... belgákhoz panaszra. Tulajdonképpen mehetnék is, bár a nyilatkozat nem ott, hanem itt keltett vizespoháryi vihart, ergo a belgák maximum egy rövid cáfoló mondatra érdemesítenének, amit a Pesti Hírlap vagy észrevenne vagy nem. Úgyhogy inkább félreálltam, letöröltem. Hagyjuk.

Csakhogy január 17-én már a fél ország (nem Belgium) megtudhatta a Létkérdések című pártatlan tévéprodukcióban, hogy én is azok közé tartozom, akik rossz hírlunket keltik a világban. Pártatlanul felolvastatták ugyanis egy bemondóval a belga cikk elejét. Ez már baj. Nemcsak azért, mert az inkriminált passzusnak csupán a lelegeje a tőlem való idézet, felolvasásban azonban úgy hat, mintha a cikkíró szövegét is én mondtam volna; nem is csak azért, mert az idézet hamis, hanem alapvetően azért, mert nem olvashatták volna föl a hamis idézetet, ha a Pesti Hírlap két héttel korábban közli a cáfolatomat.

Nem közölte. Miközben a kormánynak dolgozó médium-tanácsadó egyenesen a tévében

cáfolhatta meg azt a szintén külföldi újságírónak adott nyilatkozatát (ad notam alkoholisták és párttitkárok), amelyet egyébként a tévé nem is ismertetett, azok a lapok pedig, amelyek igen, természetesen közölték azonnal az ő cáfolatát is. Mintha a kormányhoz közel álló oldalon kettős volna a mérce. Ez baj, de már hozzászokhattunk ehhez is.

A legnagyobb baj azonban az, hogy kis híján oda jutottunk, ahol voltunk a rendszerváltás előtt. Nem az élet színvonalában, sajnos. Hanem abban, hogy olyan légkört teremtettek, amelyben bűnnek látszik (a hazaárulás egyre gyakrabban fülbe duruzsolt dallamára), ha az embernek nincs jó véleménye a kormányról. Holott bár nem mondtam, hogy Magyarország a válság kellős közepén van, akár mondhattam is volna, mint ahogy ahhoz is jogom lenne, hogy bukást jósoljak vagy a miniszterelnököt héjának minősítem. Ez ugyanúgy lehet nemzetféltés, mint a kormány feltétel nélküli dicsőítése.

Mindazonáltal egy pillanatig sem hiszem azt, hogy bárki is tőlem féltene a nemzetet. Csak ürügy vagyok — ráadásul hamis ürügy — nemzetféltés helyett a nemzeti félelemkeltésre. Mivel pedig amúgy is éppen elég okunk van a félelemre, erre a házi megfélemlítésre semmi szükségünk nincs. Tessék abba hagyni, elég volt!

Különben félni kezdek.

BOLGÁR GYÖRGY